

EL LENGUATGE

Tenir força

Quan hem d'atribuir a algú una qualitat determinada (positiva o negativa) podem recórrer a una frase amb un verb atributiu (normalment *ésser*) i l'adjectiu que expressa aquesta qualitat, sempre, és clar, que aquest adjectiu existeixi realment: *Es bo, És alegre, És jove, És trist, És gelós*, etc. Però en certs casos, al costat d'aquestes frases, podem expressar la mateixa idea amb el verb *tenir* duent com a complement el substantiu que designa la qualitat, molt sovint precedit —el substantiu— d'algun element modificador, com *molt* o *un gran*: *Té gràcia, Té barra, Té molta traça, Té molta llengua* (en sentit figurat), *Té una gran intel·ligència*, etc. Però aquesta possibilitat és més limitada que l'anterior: frases com *tenir castedat, tenir rebequeria, tenir xafarderia*, etc., serien certament insòlites. Hi ha molts casos en què l'adjectiu és inexistent o molt poc usat, especialment, és clar, quan es tracta de designacions compostes, i es pot dir aleshores que és forçós de recórrer a la segona solució: *tenir talent, tenir memòria, tenir ganes de riure, tenir bon gust, tenir mala fama*, etc. Hi ha, encara,

casos en què les dues frases no són equivalents, com *ésser odiós* i *tenir odi*. I és segur que una exploració d'aquests dos tipus de frases permetria de fer més constatacions.

No hi ha dubte que, en alguns casos, la llengua popular ha tendit a preferir l'una o l'altra d'aquestes solucions o bé a usar-les amb un valor més o menys especialitzat. És molt més corrent de dir, per exemple, *Té molta traça* que no pas *Es traçut* (o *molt traçut*), i si hem d'expressar la idea contrària diríem *No té gens de traça* o *Es un poca-traça*, però rarament *No és gens traçut*. Així mateix, al costat de *Es molt fort* diem *Té molta força* o *Es molt forçut*, però si bé és innegable que aquestes frases són generalment intercanviables, el fet és que, prescindint fins i tot dels casos de sentit figurat o no material, no són habitualment usades en les mateixes ocasions. *Ésser fort* es diu especialment de qui té una gran resistència física, és apte a fer un gran esforç sense mostrar defalliment; però parlant de qui és capaç d'alçar un gran pes, de trencar una cosa molt dura, de torçar una barra de ferro, etc., diem més aviat *Té molta força* o *Es molt forçut*. Com que totes dues coses solen anar unides, és difícil de precisar la diferència, però l'esma de la llengua es pot dir que no coneix cap vacil·lació.